סנהדריו פ"ב ה"ו. ג) סנהדריו

יב:, ד) עי' רש"ח בח"ח, ה) ונדרים נו. מנחות הח:ז.

ד"ה ה"ג ע"ש ניחא הכא דא"ר

יותנו אר"י ברבי תנינאז. ע) ספרי

יחון מו יכוב מציהון של שפרי פרשת ואתחנן, י) [עי' תוס' לקתן יג: ד"ה על וכו' וכן ברש"י שם ד"ה בעמידה], כ) [מ"ב כ],

ד"ה בעמידה], כי נייה בעמידה] (b [ל"ל והלך], מו שייך לעיל ט:

אבי אבא שחפה אם ההיכל. שלמה: שגנו ספר רפואות. כדי שיבקשו רחמים: גירר עלמום אביו. לפי שהיה רשע בזהו ולא נהג בו כבוד בקבורתו להוליאו כהוגן במטות זהב וכסף: **סחם מי גיחון**. מי שלות בדברי הימים (ב לב) ולמה כדי שלא יבאו מלכי אשור וימלאו מים לשתות. ולא זהו גיחון הנהר הגדול דההוא לאו בא"י הוא אלא מעין קטן הוא סמוך לירושלים שנאמר והורדתם אותו אל גיחון (מ"א א) ומתרגמינן ותחתון יתיה לשילוחא: עבר ניסן בניסן. קס"ד משנתקדש החדש לשם ניסן נמלך לעבר את השנה ועשאו אדר כמו שנאמר בדברי הימים (ב ל) ויועץ המלך (חזקיהו) לעשות

> שנאמר עשתה אלא קיר אחת קטנה החיית את בנה אבי אבא שחפה את ההיכל כולו בכסף ובזהב על אחת כמה וכמה זכר נא את אשר התהלכתי לפניך באמת ובלב שלם והמוב בעיניך עשיתי מאי והמוב בעיניך עשיתי א"ר יהודה אמר רב שסמך גאולה לתפלה ר' לוי אמר שגנו ספר רפואות תנו רבנן ששה דברים עשה חזקיהו המלך על ג' הודו לו ועל ג' לא הודו לו על 🌣 ג' הודו לו גנז ספר רפואות והודו לו כתת נחש הנחשת והודו לו גירר עצמות אביו על ממה של חבלים והודו לו ועל ג' לא הודו לו פתם מי גיחון ולא הודו לו קצץ דלתות הִיכל ִושגרם למלך אשור וִלא הודו לו עבר ניםן בניםן ולא הודו לו ומי לית ליה לחזקיהו בחדש הזה לכם ראש חדשים יזה ניםן ואין אחר ניםן אלא מעה בדשמואל ∘דאמר שמואל אין מעברין סיזה ניםן ואין אחר ניםן אלא את השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקובעו ניםן סבר הואיל וראוי לא אמרינן: א"ר יוחנן משום ר' יוםי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו משה תלה בזכות אחרים שנא' יזכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך תלו לו בזכות עצמו שנאמר דויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית חזקיהו תלה בזכות עצמו דכתיב זכר גא את אשר התהלכתי לפניך תלו לו בזכות אחרים שנא' יוגנותי "אל העיר הואת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי והיינו דריב"ל דאמר ריב"ל מאי דכתיב יהנה לשלום מר לי מר אפי' בשעה ששיגר לו הקב"ה שלום מר הוא לו: יינעשה נא עליית קיר קמנה רב ושמואל חד אמר עלייה פרועה היתה וקירוה וחד אמר אכסדרה גדולה היתה וחלקוה לשנים בשלמא למ"ד

דכתיב ובקומך: **כדרכו**. או בקימה או בשכיבה או בישיבה או מהלך: אכםדרה היינו דכתיב קיר אלא למ"ד עלייה מאי קיר שקירוה בשלמא למ"ד עלייה היינו דכתיב עליית אלא למ"ד אכסדרה מאי עליית סמעולה שבבתים. ונשים לְו שם ממה ושולחן וכסא ומנורה אמר אביי ואיתימא ר' יצחק הרוצה להנות יהנה כאלישע ושאינו רוצה להנות אל יהנה כשמואל הרמתי שנאמר ייותשובתו הרמתה כי שם ביתו וא"ר יוחנן ישכל מקום שהלך שם ביתו עמו. ייותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קרוש הוא א"ר יוםי בר' חנינא מכאן שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש קדוש הוא מנא ידעה רב ושמואל חד' אמר שלא ראתה זבוב עובר על שולחנו וחד אמר סדין של פשתן הציעה על מטתו ולא ראתה קרי עליו קדוש הוא א"ר יוםי בר' חנינא הוא קדוש ומשרתו אינו קדוש (שנא') יוויגש גיחזי להדפה א"ר יוםי בר' חנינא שאחזה בהוד יפיה. עובר עלינו תמיד א"ר יוםי בר' חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב •כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהגהו מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מקריב תמידין. וא"ר יוםי בר' חנינא משום ראב"י יאל יעמוד אדם במקום גבוה ויתפלל אלא במקום נמוך ויתפלל שנא' יומטמקים קראתיך ה' תניא נמי הכי "לא יעמוד אדם לא על גבי כסא ולא ע"ג שרפרף ולא במקום גבוה ויתפלל אלא במקום נמוך ויתפלל לפי שאין גבהות לפני המקום שנאמר ממעמקים קראתיך ה' וכתיב ב'תפלה לעני כי יעמוף. וא"ר יוםי בר' חנינא משום ראב"י המתפלל צריך שיכוין את רגליו שנא' בורגליהם רגל ישרה (א"ר, יצחק א"ר יוחנן) וא"ר יוםי בר' חנינא משום ראב"י מאי דכתיב יולא תאכלו על הדם ילא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם (א"ד) א"ר יצחק ®א"ר יוחנן א"ר יוםי בר' חנינא משום ראב"י כל האוכל ושותה ואח"כ מתפלל עליו הכָתוב אומר ביואותי השלכת אחרי גויך אל תקרי גויך אלא גאיך אמר הקב״ה לאחר שנתגאה זה קבל עליו מלכות שמים: ר' יהושע אומר עד ג' שעות: אמר רב יהודה אמר שמואל ההלכה כרבי יהושע: הקורא מכאן ואילך לא הפסיד: אמר רב חסדא אמר מר עוקבא ובלבד שלא יאמר יוצר אור מיתיבי הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שהוא קורא בתורה אבל מברך הוא שתים לפניה ואחת לאחריה תיובתא דרב חסדא תיובתא איכא דאמרי אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מאי לא הפסיד שלא הפסיד ברכות תניא גמי הכי יהקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שקורא בתורה אבל מברך הוא שתים לפניה ואחת לאחריה א"ר מני גדול הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה מדקתני הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה מכלל דקורא בעונתה עדיף: בותני שבית שמאי אומרים בערב כל אדם ימה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר יובשכבך ובקומך ובית הלל אומרים יכל אדם קורא יכדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר ובשכבך ובקומך הבשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים א"ר מרפון אני הייתי בא בדרך יוהטתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסמים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה: 1997

דוד עבדי. והינו דכתיב הנה לשלום מר לי מר, אפילו בשעת שלום שנתבשרתי שלום, נאמר לי לא למענך. הרוצה ליהנות יהנה כאלישע, דכתים ביה מטה ושלחן כסא ומנורה. ומי שאינו רוצה ליהנות אל יהנה כשמואל, דכתים ותשובתו הרמתה יתנה האלישני, דמתיב ביה מטה ושלחן כסא ומנורה: ומי שאינו רוצה ליהנות אל יהנה כשמואל, דכתיב ותשובחו הרמהה כי שם ביתו, מלמד שכל מקום שהולך ביתו עמו. איש האלהים עובר עלינו תמיד, מלמד שכל המכניס תלמידי חכמים בביתו ומאכילהו ומשקהו ומהנהו מנכסיו, מעלה עליו כאילו הקריב תמיד. אלו השמועות נאמרו משום ר' אליעזר בן יעקב, המתפלל צריך שיכוון את רגליו וכולי. ולא יעמוד במקום גבוה ויתפלל שנ' ממעמקים קראתיך י"י. ולא יעמוד על גבי מיטה ולא על גבי ספסל. ולא יאכל אדם קודם שיתפלל, שנ' לא תאכלו על הדם. והאוכל קודם שיתפלל, עליו לת גבי מוסר הוא על אבי מסטר. רא אביל אום שהומכל, שני לא החסר קום שהומכל, שני לא החסר קוב לא החסר החסר המחסר שהומכל, שני לא החסר החסר המחסר המחס

א"ר חנן אפי' בעל החלומות אומר לו לאדם למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים שנאמר יכי ברוב חלומות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים ירא מיד יויםב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה' סמאי קיר אמר רשב"ל מקירות לבו שנא' נמעי מעי אוחילה סירות לבי וגו' ר' לוי אמר על עסקי הקיר אמר לפניו רבונו של עולם ומה שונמית שלא

שעדיין לא באו עדים: החולה בוכוח עלמו. שאומר בתפלתו עשה לי בזכותי כגון חזקיהו שאמרי זכר נא את אשר התהלכתי לפניך (a) וגו': פרועה. מגולה שניטלה (כ) תקרה שלה: הרוצה להנות. משל אחרים: יהנה. ואין איסור בדבר: כמנישע בתו שתלינו באלישנו שנהנה: והרולה שלא להנות. משל אחרים: אל יהנה. ואין בדבר לא משום גסות רוח ולא משום שנאה: כשמוחל הרמחי. כמו שמלינו בשמוחל הרמתי שלה רנה להנות: כי שם ביתו. לעיל מיניה כתיב והיהט מדי שנה בשנה וסבב בית אל והמלפה ושפט את ישראל וסמיך ליה ותשובתו הרמתה כי שם ביתו וכי איני יודע ששם ביתו אלא אכולהו מקומות דקרא דלעיל מיניה האי שכל מקום שהיה הולך שם היה נושה כל כלי תשמישי בית עמו ואהל חנייתו שלא להנות מן אחרים: בהוד יפיה. בדדיה: תפלה לעני. דרך עניות: יכוין את רגליו. זו אלל זו: ורגליהם רגל ישרה. נראין כרגל אחד: מ הקורא מכאן ואילך לא הפסיד. שהרי הוא כאדם שקורא אחת מכל הפרשיות שבתורה

ואע"פ שלא יצא ידי ק"ש יש לו קבול

שכר כעוסק בתורה: מתנר' יטה. על

לדו: נשכבר. דרך שכיבה: יעמוד.

הפסח בחדש השני: ביום שלשים של

אדר. ואע"פ שלא נתקדש החדש

גליון הש"ם

ת"ח. טיי יומל ט"ל ל ובכסובום ור זו. עיייומנו עיים חיובכתוכות קה ב: במשנה והשיתי כו'. עיי תוס' יבמות יד א ד"ה לא :נשו

אי ק"ש עדיף דאפי' תפלה נמי עדיפא דזמן תפילה לחוד וזמן תורה לחוד.

תנו רבנן ו' דברים עשה חזקיהו מלך יהודה מדעתו וכו' גירר עצמות אביו על מטה של חבלים. ומפרשי ידיו בהוד שביופיה ביז דדיה:

תורה אור השלם

1. כִּי בָרֹב חֵלמוֹת וַהַבָּלִים בָּרִים הַרְבֵּה עָלהִים יְרָא: י מִלהִים יְרָא: י מהלת ה הָאֶלהָים יְרָא: קהלת הּ וּ 2. וַיִּפֶב הַוְלְּלֶיהוּ פְּנָיוּ אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵל אֶל יְיָ: ישעיהוּ לֹח ב 3. מַעֵי מֵעֵי אוֹחִילְה קִירוֹת לְבִּי הֹמֶה לִי לְבִי לֹא אַחֲרִישׁ בִּי קוֹל שׁוֹפֶר שַׁמֵעַתְּ נַפְשִׁי

4. וַיֹּאמֵר אָנָה יִיָּ זְכָר נָא אַת אַשֶּׁר הִתְהַלַּבְתִּי לְפָנֵיךְ בָּאֲמֶת ְּגַשְׁ הְּוְנִתְּלְבְּיִהְ לְּבָּבֶּךְ בְּעֵינֶיךְ וְבְלֵב שְׁלֵם וְהַטוֹב בְּעִינֶיךְ עָשִׁיתִי וַיַּבְךְ חִזְקִיְהוּ בְּכִי גְדוֹל: ישעיהו לח ג 5. הַחֹבֶשׁ הַזָּה לָכֶם רֹאשׁ חדשים ראשון הוא לכם . לחדשי השנה: לְּחָם אַרְבֶּה אֶת זְרְאַכֶּם גַּיִשְׁרָאַל עָבְרָיָה אָשֶׁר גַּיִשְׁרָאַל עָבְרָיָה אָשֶׁר גַשְׁבָּעָהָ לְהָם בְּךְּ וִיְּעְבָּר אַלְהָם אַרְבָּה אֶת זַרְאַכֶּם אַלֹּהָם אַרְבָּה אָת זַרְאַכֶּם בְּבוֹכְבֵי הַשָּׁמִיִם וְכָל הָאָרֶץ לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלֶם:

שמות לב יג שמות לב יג 7. וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית:

עבדי:

הנהות הב"ח (א) רש"י ד"ה התולה וכו' לפניך וגו׳ הס״ד ואח״כ מ״ה מר הוא לו על שאמר לו למען דוד עבדי הס״ד: (3) ד״ה פרועה עבדי הס״ד: (3) וכו׳ מקרה ומעזיבה שלה:

גמ' מאי קיר. ירושלמי [ברכות פ"ד] ופ' חלק ושם איתא עוד דרשות כזה: שם כל המארח

מוסף תוספות

י א. בתוס' רי"ש הוסיף, דת"ת בעידן דק"ש אין זה חדוש

רב ניסים גאון

רבנז טעמא דמילתא מהו . שגרם לו לטשום רטצמו׳ אריו שגו ם לו לעשות בעצמו אבין כן במס' סנהדרין (דמ"ז) בפ' נגמר הדין כי נתכוון כי היכי דתיהוי ליה כפרה: ויגש גיחזי להדפה אמר (ריש לקיש) [ר׳ יוסי בר חנינאו שדחפי בהוד יופיה. בגט הבנ ב.... כל ישראל יש להן חלק (הי אמר ר' יוסי בר חנינא שנתן

ווואים קרכג 8. וְנֵנּוֹתִי אֶל הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָה לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דְּוָד

א [מיי' פ"ד מהל' קידוש החודש הל' יד ופ"ד מהל' ביאת

מקדש הלי יחי]: מקדש הלי יחי]: מד ב מיי פ״ה מהלי תפלה הלכה ז סמג עשין יע טוש"ע או״ח סיתן ל ס״א: בה ג מיי שם הלכה ד סמג

שם טור שו"ע או"ח סי יה ח״ה: נה ס"ח: מו ד מיי פ"ו שם [הלי די] סמג שם טוש"ע או"ח סימן פט ס"ג: מו ה מיי פ"א מהלי ק"ש

גדול הקורא ק"ש בעונתה יותר

תפלה נמי דהא אמרינן פ״ק דשבת

(ד' יא.) כגון אנו מפסיקין בין לק"ם

בין לחפלה. וי"ל דהכי קאמר יותר מהעוסק בתורה פעם אחרת שלא

בשעת ק"שא. אבל העוסק בתורה בשעת

ק"ש לא מיירי ואפי׳ בתפלה פוסק:

מהעוםק בתורה. תימה אפי׳

הלכה א סמג עשין יח מוש"ע או"ח סימן נח ס"א: זה ר מיי שם הלכה יג טור שו"ע שם סעיף : ממ ז מיי׳ פ״ב עם הלכה ב סמג שם טוש"ע או"ח

מוסף רש"י

בעל החלומות. ער המראה מלומות גלילה (טנהדרין ד.) שגנז ספר רפואות. לפי עלא היה לבם נכנע על חולים אלא יהי אנט לנע על חולים מתח ממלפלון מיד (פחחים וו.) כתת נחש הנחשת. לפי סיטי טועים למליו (שם). גירר עצמות אביר. מצום כפלה, ולל קבלו נכנד בדלגם ומטה נלה, ומפני נכנד בדלגם ומטה נלה, ומפני לכנה בדרגם ותטה מהה, ותשני קידוש השם שיתגנה על רשעו ויוסרו הרשעים (שם). סתם מי גיחון ולא הודו לו. שהיה לו לבטוח בהקב"ה שאמר וגנותי על העיר הזאת להושיעה וגנותי על העיר הזאת להושיעה שם). עיבר ניסן בניסן. לאחר שונים ניסן נתלך ועשאו אדר האני כדתיב (דהי"ב ל ב) ויועך האני כדתיב (דהי"ב ל ב) ויועך המלך חזקיה לעשות פסח בחדש השני וגו" כי מרבית העם רבים אשר לא הטהרו עדיין מטומאות שהחזיקו בהן בימי אביו אחז שהחזיקו כהן נימי מניו מחו הרצע (שם). ראין אחר ניסן, ממקבעתו זה ניסן אין אתה יכול לעצות זה אדר והאחר ניסן (סנהדרין יבי). ביום שלשים של אדר. אס לא יצנו עד של אדר. מס כת יפנו עד הנה בעיבור שנה, לה יעברום עוד רואלי וסיוס לחיי לקבוע ניסן אם היה אדר מסר (פום). אפילו בשעה ששיגר לו הקב״ה שלום מר הוא לו. כשנתבשרתי שלום אף הוא לי מר. שהרי חלו לי הרפואה בזכות ים, כאן הודעתי שאני חוטא ישעיה לח יז).

רבינו חננאל

ויסב חזקיה פניו אל הקיר, שהתפלל מקירות לבו וכול׳. ששה דברים עשה חזקיהו, על שלשה הודו לו. שגנז על של היו להיי לה, של מספר רפואות, שהיו נתלין בו ולא היו מבקשין רחמים על החולה, וכתת נחש הנחשת, מפני שהיו עובדין אותו, וגירר עצמות אביו על מיטה וגידו עצמות אביז על מיטו. שלחבלים, שימחלו לו מן השמים על פשעיו, והודו לו. אבל על שסתם מי גיחון וקיצץ דלתת ההיכל ושיגרן דורון למלך אשור ועיבר ניסן בניסן, על אלו השלשה לא הודו לו. אין מעברין ביום שלשים שלאדר, הואיל וראוי יום שלשים לקובעו ראש חדש שהיו סמוכין לקובעו ניסן, חזר הוא וקבעו אדר שיני ולא הודו לו חכמים. קימא לן דהילכתא בהא כשמואל. משה אמר זכר לאברהם ליצחק ולישראל וג', תלה הזכות באחרים לפיכך . תלו לו בזכותו, שנ' לולי משה בחירו וגרי, אבל חזקיהו שתלה בעצמו ואמר זכר נא את אשר התהלכתי לפניך הזאת להושיעה למעני ולמען